Ч. 35 (11.003). Львів, четвер 17. лютого 1927. Pocztowa opłata zapłacona ryczałtem. Рік XLV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОЛУДНЕМ

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. — Конто почт. щадн. 143.322. — Адреса для телеграм: „Діло", Львів. — Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно: в краю 4·50 зол. — За границею: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 151 лей, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

В справі оголошень звертатися до адміністрації.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Клясичне рішення.

Львів, 13. лютого 1927.

Під кінець мин. року Адміністраційний Трибунал у Варшаві виніс клясичне рішення з приводу спалення чи пожару польського людового дому („Польскі Дом Людови Т. Ш. Л.") в Березові Нижнім, печеніжинського повіту. Вся польська преса, головно „народово"-канібалістична на всьому просторі польської республики, а „кресова" зокрема просто захлистується з радости з приводу цього рішення. Також пястівський сенатор і член Тимчасового (*sic!*) Самовр. Виділу у Львові Бяли висловлює своє вдоволення ізза цього юридичного кроку Найв. Адмін. Трибуналу, пишучи:

„За матеріяльні шкоди через саботажну акцію слід уможливити пошкодованим регрес до громадян *тієї національности даної громади чи повіту*, до якої належали злочинці. Прецеденс під тим оглядом створило рішення (оречення) Адмін. Трибуналу з дня 27. грудня 1926 ч. р. 505—24".

Рішень всяких юридичних установ, судових, адміністраційних і навіть скарбових, як відомо, не вільно критикувати, але тільки в *негативному розумінні*, себ-то нпр. не вільно осуджувати таких рішень в той спосіб, щоби їх клясифікувати як *рішення несправедливі*. Кожна влада борониться перед такою клясифікацією, бажаючи зберегти свій авторітет. Одначе в принципі критика всіх законів, постанов і рішень є допустима — вже хочби тому, що таке чи інше рішення є річчю людською, а *errare humanum est*. Кожний присуд, кожне рішення нижчої інстанції (судової чи адміністраційної) допускає відклик до вищої інстанції, тим самим в своїй основі допускає *критику* того рішення. Коли ж допустима є критика присуду чи рішення нижчої інстанції, то тим самим не може бути вільне від критики й рішення вищої інстанції. Зрештою, коли вільно критикувати обовязуючий закон, коли вільно його змінити, доповнювати, поправляти, то вільно й критикувати рішення, видане на основі того закону. З тієї точки погляду підпадає під критику й останнє рішення Найв. Адміністр. Трибуналу.

Однак, не зважаючи на допустимість критики того рішення, ми примушені стриматися від виконання нашого завдання, бо знаємо, що в створених умовинах ледви чи цей льогічний погляд поділяє львівський державний прокуратор.

Тому ми є примушені тільки побіжно торкнутися рішення Найв. Адмін. Трибуналу з 27. грудня 1927, а більше уваги присвятити його значінню й можливим консеквенціям. Та перш усього годиться зупинитися над самою подією і поведінкою адміністраційної влади.

В часі тзв. саботажної атмосфери (22. червня 1922) невідомі спричинники (справці) підпалили „Польскі Дом Людови Т. Ш. Л." в Березові Нижнім. Дім згорів. Коломийський кружок Т. Ш. Л. звернувся до печеніжинського староства з домаганням наложення контрибуції на громаду Березів Нижний. Печеніжинське старосто, в порозумінні з Виділом Повітової Ради в Коломиї, резолюцією з 30. листопада 1923 (отже понад 17 місяців пізніше, як сталася подія), опираючись на § 34 громадського закону з 12 го серпня 1886, наложило на Березів Нижний вимагану Т.Ш.Л. контрибуцію. Громада Березів Нижний повинна в ц і л о с т и покрити шкоду, заподіяну н е в і д о м и м и с п р и ч и н н и к а м и Т.Ш.Л., бо подія сталася в часі довершування ворожих п о л ь с ь к і й д е р ж а в і актів на території тієї громади. Староство ствердило, що в тому часі — крім підпалу польського людового дому — господареві Степанові Геникові спалено два стоги сіна, стріляно до помешкання учительки А. Санойщівної, підпалено рим. кат. костьолок та пробовано підпалити стодолу заступника гром. комісаря. Вина за ці акти, а головно за недогляд за польським людовим домом спадає на громаду, бо — мовляв — вона не сповнила наложеного на неї обовязку щодо місцевої поліції.

Громада зробила рекурс до станиславівського воєвідства, одначе воно постановою з 25. січня 1925 р. затвердило резолюцію печеніжинського староства. Тоді громада зробила відклик до Найв. Адміністраційного Трибуналу, подаючи, що рішення староства (і воєвідства) не уосновує, в чому саме міститься занедбання обовязку місцевої поліції. Крім того громаді не дано спромоги боронитися, представників громади зовсім не переслухувано; вкінці громада зазначує, що вона не може нести відповідальности за всі події на її території, бо в тому часі управа громади спочивала в руках не легальної, вибраної громадської репрезентації, але назначеного адміністраційною владою комісаря й іменованої прибічної ради. Найвищий Адм. Трибунал рішенням з дня 27. грудня 1926 р. відкинув відклик громади Березів Нижний, бо з резолюцій адміністраційної влади виявляється, що — не вважаючи на численні акти саботажу — громада не видала ніяких заряджень, щоби запобігти тим актам. Громада мала спромогу боронитися і боронилася, а доказом цього факт, що староство, бажаючи у г о д о в о полагодити справу, пропонувало громаді причинитися до відбудови польського людового дому через шарварочний привіз матеріялу, але проти цього громадяни внесли зажалення до воєвідства. Щож торкається громадської управи, то іменована адміністраційною владою громадська репрезентація має всі права й обовязки виборних органів. Тим самим іменована громадська управа, хоч вона не є висловом волі громади, хоч вона є громаді накинена і хоч вона не допильновує своїх обовязків, то наслідки поведінки наказної громадської влади несе вся громада.

В конкретному випадку годиться ствердити такі „особливости": підпалу польського людового дому довершили н е в і д о м і с п р и ч и н н и к и. Адм. влада (староство) не ствердила, чи то були члени даної громади (Березова Нижного) чи може наскрізь чужі тій громаді. Не стверджено теж, якої вони національности (української, польської чи якоїнебудь іншої). Вкінці не стверджено теж мотивів і підкладу підпалу, а саме: чи це був акт політичний, — або як говорить старостинська резолюція — саботажний, чи акт особистої пімсти, чи може вкінці акт якоїсь спекуляції в атмосфері „саботажу". Це одно. А друге: Кружок Т. Ш. Л. в Коломиї звертається до староства з домаганням наложити контрибуцію на громаду Березів Нижний, і староство сповнює це домагання. Значить, староство не робить репресійних кроків проти громади, як її контрольна влада, не виступає проти громади *sua sponte*, тільки на домагання приватного товариства, як його екзекутива. Виступаючи в імени цього товариства, староство, не будучи певним юридичної основи своєї резолюції, входить в переговори і торги з громадою, пропонуючи їй взяти участь у відбудові польського людового дому при помочі шарварку чи толоки. Таким чином староство не привязувало великої ваги і правного значіння до своєї постанови, коли входило в переговори і торги з громадою. Вкінці третє: Адм. влада першої інстанції, роблячи громаду відповідальною за акти підпалу на її території, одночасно звертає обвинувачення також проти себе. Бо коли громадська управа не допильнувала обовязків місцевої поліції, то староство і Пов. Рада не допильнували обовязку контролі над громадською управою, а тим самим є щонайменше співвідповідальними за ті акти і покликаними до винагороди за заподіяні шкоди. І то тим більше, що громадська управа не була виборною, не була еманацією громади, тільки органом довіря і — можна сказати — еманацією адмін. влади. Правда, згідно з § 109 громадського закону іменована управа всеціло заступає виборну. Однак тут годиться звернути увагу не лише на букву закону, але й на його духа. Іменування управи закон по своєму духові допускає тільки як установу в и н я т к о в у і п е р е х о д о в у, а не як установу п о с т і й н у і з а т я ж н у. Кожна інституція іменованих громадських управ не є винятком, не виступає як тимчасове переходове явище, але є к о н с е к в е н т н о переведеною, стабільною політичною тенденцією польської влади, то як же за недогляд і недбайливість, а часто й зловживання такої громадської управи може нести консеквенції вся громада?

Стільки вважали ми вказаним замітити на маргінесі рішення Найв. Адм. Трибуналу, зрештою не вдаючись в його критику. З приводу поданого конкретного випадку з Березовом Нижнім польська преса вдаряє в радісний тон і взиває „пошкодованих" в р. 1922 і наступних домагатися відшкодування на кошт даних громад, а навіть повітів, як радить сен. Бяли. Очевидно, тут вступаємо вже на болотяний терен усяких можливостей і повного замішання. Ясно, що — як зовсім льогічно зазначує сен. Бяли — розвиненням такої адмін. одиниці, як громада, є повіт. Але йдучи далі по цій льогічній лінії, слід зазначити, що розвиненням повітів є воєвідства, а цих останніх держава. Коли отже за якісь недогляди чи недбайливости є відповідальна громада, а головно за занедбання обовязків місцевої поліції, то тим більше за анальогічні недбальства є відповідальна повітова адміністраційна влада, а далі воєвідська і вкінці влада всієї держави. Таким чином на основі клясичного рішення Найв. Адм. Трибуналу кожна особа, фізична чи правна, може домагатися відшкодування від держави за підпал, крадіж, грабунок і т. і., особливо тоді, коли не викрито спричинників, бо влада не виконала своїх наложених на неї обовязків. Звертаємо увагу, що невідомі спричинники у вересні 1922 р. виконали бомбові замахи на „Просвіту", Наук. Тов. ім. Шевченка і Акад. Дім у Львові, на будинки українських шкіл в Долині і Станиславові і т. д. Ясно, що коли з приводу підпалу в Березові Нижнім влада зробила відповідальною громаду і її зобовязала до відшкодування, то й тут мусить хтось нести консеквенції за акти „невідомих спричинників". Прецінь же не може бути так, щоби найнижча адмін. одиниця (громада) була обтяжена наслідками за занедбання обовязків місцевої поліції, а вища адмін. одиниця була звільнена від таких самих обовязків. Звертаємо на це увагу наших політичних чинників і наших правників з приводу клясичного рішення Найв. Адмін. Трибуналу.

Ф. Ф.

Red. czas. „Dilo" Pr. 65/27. W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej i Sąd okręgowy karny we Lwowie, orzekł na wniosek Prokuratora przy tymże Sądzie, że treść artykułu umieszczonego w czasopiśmie „Dilo" Nr. 31 (10.983) z dnia 10. lutego 1927 r. pod tytułem: 1) „W dżunglach polskoi polityky" w ustępach a) między słowami: szlacheiczyny... a słowami: ne dausia, b) między słowami: narodu... a słowami: Rzeczy., c) od słów: Tak wyhladajut... do końca artykułu. 2) „Ukrainska uczast u radianskij dyplomatii" w ustępie od początku artykułu do słów: „Majuczy" wyłącznie zawierają znamiona ad 1) i 2) zbrodni z § 65 a) ust. kar., że zatem zarządzona przez Prokuratorię 9. lutego 1927 i w tym dniu wykonana konfiskata jest usprawiedliwiona i zarządził zniszczenie całego nakładu i wydał w myśl § 493 pk. zakaz dalszego rozpowszechniania pisma drukowanego. Zarazem wydaje się nakaz odpowiedz. redaktorowi tego czasopisma, by orzeczenie niniejsze umieścił bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. Niewykonanie tego nakazu pociąga za sobą następstwa przewidziane w § 21 ust. druk. z 17. XII. 1862 Dz. p. p. Nr. 6 ex 1863 t. j. zasądzenie za przekroczenie na grzywnę do 400 zł. — Lwów, 10. lutego 1927.

Mayer.

Red. czas. „Dilo" we Lwowie, Pr. 68/27. W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej i Sąd okręgowy karny orzekł na wniosek Prokuratury przy tymże Sądzie, że treść artykułów umieszczonych w czasopiśmie „Dilo" Nr. 32 (10.984) z dnia 11. lutego 1927 pod tytułem: 1) „W dżunglach polskoi polityky" w ustępach a) między słowami: swoje dilo... a słowami: Urzad, b) między słowami: sprawedływosty... a słowami: Sprawa, c) między słowami: hromadianyn... a słowami: Sojmo..., d) między słowami: d... a słowami: ..., e) od słów: Dla ladvny... do końca artykułu. 2) „Martyrologia ukrainskoi szkoły" w ustępie między słowami: ... a słowami: Atentat zawierają ad 1) znamiona zbrodni z § 65 a) ust., ad 2) znamiona zbrodni z § 65 ustawy karnej i występku z § 305 ust. kar. że zatem zarządzona przez Prokuratorję dnia 10. lutego 1927 r. konfiskata jest usprawiedliwiona i zarządził zniszczenie całego nakładu i wydał w myśl § 493 pk. zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowanego. Zarazem wydaje się nakaz odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma, by orzeczenie niniejsze umieścił bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. Niewykonanie tego nakazu pociąga za sobą następstwa przewidziane w § 21. ust. druk. z 17. grudnia 1862 Dz. p. p. Nr. 6 ex 1863 t. j. zasądzenie za przekroczenie na grzywnę do 400 zł. o. — Lwów, dnia 11. lutego 1927 r.

Mayer.

Харківський „ультімат".

Виїмки з одної промови В. Чубаря. — Лист П. Тичини до Редакції харківського „Комуніста".

Голова харківського уряду В. Я. Чубар виголошує дуже часто — на кожному зїзді! — великі промови звичайно на тему міжнародного і внутрішнього положення СРСР. В таких урядових енунціяціях говорить він також про внутрішнє положення на Україні та про національну політику большовиків. Всі його промови на ту тему дуже до себе подібні, пеевантажені тою самою фразеольогією і наслідком того до безтями нудні. Та всеж час від часу найдеться і в неодній з них така вістка про пануючі на Україні серед небільшовицької маси настрої, або таке освітлення тих настроїв, що варто на неї звернути увагу.

Ось на харківській окружній конференції КП(б)У виголосив він свою чергову промову на наавану вгорі тему, а в ній сказав і про деякі такі справи, за які потягає смертних до карної відповідальности Д. У, а судить безпощадно червоний трибунал. Дозволимо собі з неї дещо зацитувати. Наговорившися доволі про петлюрівську небезпеку та запевнивши всіх своїх слухачів, що одинокі більшовики розвязують належно національне питання, що тільки вони правдиво „визволяють" Україну і до того роблять ще й її українізацію, зацитувавши навіть Леніна на доказ правильности і непомильности своєї політики, Чубар перейшов до обговорення „ультіматуму", який одержала президія ВУЦВК-ту. „Ультімат", як видно з промови, походить від „Українського Національного Комітету", що істнує на Україні, та розвиває свою діяльність у підпіллі. Цілого тексту „ультімату" Чубар не наводить. А зміст великої його частини передає так, що важко в ньому розібратись. Цитує дослівно в промові тільки деякі домагання законспірованої національної установи. Ось вони:

„Ми вимагаємо й всіх посад на Україні зняти 60 відсотків жидів і москалів та призначити українців і надалі призначати лише українців; в складі членів ВУЦВК-ту, як і в наркоматах, повинно пройти, хоч скілька чолових українців, котрі дійсно боролися за національне визволення; на чолі інституцій повинно бути 60 відсотків непартійних українців".

Далі Чубар цитату урвав сакраментальним „і т. інш." Цікаве булоб все таки почути ще й інші домагання. Вже сам факт, що Чубар вважав за доцільне звернути прилюдно увагу на анонімовий будь що будь ультімат і до того на партійній конференції, доказує, що до нього прикладає уряд не малу вагу, коли не вважав за доцільніше перейти над ним до порядку денного. Цитований Чубаром документ свідчить крім того ще й про те, що національні українські елементи там організуються та почувають за собою неабияку силу, коли важаться ставити харківському урядові аж ультімат за підписом національної установи. З цитованих слів виходилоб, що автори ультімату не мають нічого проти теперішнього радянського устрою і вимагають лише, щоби Україною правили таки українці і до того українці, що брали участь у боротьбі за національне визволення та ще й такі, які не належать до комуністичної партії і звуть себе там „безпартійними". Між мотивами свого „ультімату" подають вони, що до тепер гнобили їх усі ті, які були спричинниками великої громадської війни на Україні. Тепер крайня пора, щоби на Україні господарили українці.

Чубар подав до зацитованого документу дуже дешеві коментарі.

„Борячись за „національне визволення", — каже Чубар — за що в дійсності борються пани з „українського національного комітету"? За те, щоб не менше 50 відс. їх сиділо по установах, щоби можна було переробльовувати таку операцію, як у Литві або Польщі. (Чубар тимсамим підкреслює, що жиди й москалі найпевніші підпори московського панування на Україні. І слушно! — Ред.). Деяка частина української націонал. буржуазії — каже він далі — намагається відірвати декого з комуністів від єдиної комуністичної ленінської сім'ї... Передо мною книжечка „Альманах" ч. 1. Вільної Академії пролетарських літераторів (українських літераторів). — І ось один, правда, безпартійний письменник (П. Тичина — Ред.) пише в одному творі, що його я дозволю собі процитувати. „Чистила мати картоплю" (так зветься твір! — Ред.). Син стоїть перед матірю і вона йому говорить:

„Ну ріжте, ну бийте. В гроб удавіть мене з дрібними дітьми, нехай я вже буду вашим колїном придушена, наче ота Україна. Син засміявся. — Ну до чого це? — Навіщо таке говорити. — Ну, ви стійте собі за свою Україну, а мене теж не чіпайте. Я вже не малий і знаю що роблю.

„Ну і далі в такому дусі. Літературною мовою — це зветься символізмом, тобто символізмом зветься такий виклад своїх думок, а по нашому, по простому, це — „тонкий намек на толстые обстоятельства". Це протискування під прапором пролетарського писання національного дурману".

Чубар частенько заглядає в сучасну українську літературу, дарма, що пролетарську, з якої бере ілюстрації для своїх тверджень, зрештою зовсім слушних! — про зріст українського „національного дурману". Здавалося би, що по наведенні цитату з твору Тичини про „придушену" Україну, вся справа з поетом тим покінчиться. Одначе так воно не сталося. Бо минуло аж цілих **три тижні** з того часу і в харківському „Комуністі" (з 3. лютого) появився лист Тичини такого змісту:

Ш. т. редакторе! Прочитавши у Вашій газеті „Комуніст" ч. 11 доповідь т. Чубаря на Харківській Окр. Партконференції, я був дуже здивований, коли знайшов там цитату з свого твору „Чистила мати картоплю", тим більше, що твір цей виставлено було, як „намек на толстые обстоятельства" і як „протискування під прапором пролетарського писання національного дурману". Дозволю собі заявити: ніколи й ніде я не протискував національного дурману. Надрукований уривок це є лише вступ до моєї більшої поеми, над якою я працюю вже кілька років. Як у вступі я тут протиставив дві сили — стару, що відходить, але ще чіпляється життя (виявом якої є мати), і нову силу, революційно-переможню, в особі сина комуніста. Події, що я їх узяв, відбуваються на початку встановлення радянської влади, і я село беру так, як воно тоді було (голод; прирізка землі; уявлення про Леніна, як про Антихриста, то-що). Великою несподіванкою було для мене тлумачення слів матері про Україну. Адже-ж ясно, здається, що цим словам протиставлені слова сина і що їх аж ніяк не можна приписати авторові, та врешті і з самого твору видно, що симпатія автора на стороні сина. — **З тов. прив. П. Тичина.**

Появився цей лист не безпосередньо по промові Чубара, але аж за цілих три тижні після неї мабуть тому, що так богато часу треба було на те, щоби П. Тичині аж підсказати повищий зміст листа. Іншими словами, заставити поета таке письмо написати. Бо дійсно дивно, чому, як слушно питає ред. „Комуніста", в журналі не було зазначено, що „Чистила мати картоплю" є уривком з більшої поеми? Думаємо, що просто тому, бо автор не сподівався наведеними вгорі словами поезії вразити правлячих „сфер". Колиж це сталося, то слід було задовольнити бажання „сфер" та написати такого листа. А що це сталося пізно — тож не має, видно, для комуністів великого значіння, бо всеж „краще пізно чим ніколи".

Для теперішніх відносин на Україні все те не тільки цікаве, але дуже богатомовне і повчаюче. Навіть безпартійний і талановитий поет [illegible], що Тичина мусить вбирати свою творчість та свій поетичний талант у тісні шори не лише пролетарської, але й комуністичної і до того московської літературної теорії. Ось вам і культурний прогрес! Ось і одна з причин „ультімату".

Лист з Луцька.

Нас „бадають", ми „чекаємо", а виграє „третій". — Українська бурса і її управитель Іван Власовський.

Луцьк, 7. лютого 1927.

Справа з наданням прав публичности українським гімназіям на Волині має свою трагічну історію. На протязі довгих років їх переслідували й робили все, щоб вони вмерли натуральною смертю: за відсутністю грошей, професорів і учнів. Але, не зважаючи на все те, наші гімназії виявили надзвичайну життєздатність. Біля них скупчився відданий цій справі професорський склад, завдяки йому були учні і знаходився, правда марний, але той гріш, що дозволяє українським середнім школам дожити до сьогоднішнього дня. Тоді п. К. Бартель отверто заявив, що хоч українські гімназії істнують, але лише з мотивів надзвичайної толеранції влади, бо, якби то були, мовляв, польські гімназії — він би давно їх замкнув як цілком непотрібні, а навіть шкідливі.

Відомо, що українці — нація вперта. Вони удалися до Варшави й там їм приречено, що в найскоршому часі всі гімназії дістануть права публичности. А в той час почали „бадати справу". „Бадав" їх візитатор, куратор, сам п. Леон Васілевський. І щож лишається українцям до роботи? Чекати на права або мріяти про права... В такій ситуації, як відомо, завжди виграє „третій". Цим третім стали жиди. Всі жидівські приватні гімназії на Волині дістали права. Таке вже жидівське щастя, що ті, що прийшли після Ст. Грабського, виконали обіцянку цьогож Грабського, бо ті, що мають давати позичку Польщі, зацікавлені спеціяльно жидами, а не нами — в Польщі.

З руки луцького соймику українська гімназія дістала будиночок для заложення бурси. Справа ця також має свою трагічну історію, але не будемо про неї згадувати, бо все добре, що добре закінчується... Завідуючим бурсою призначено б. директора української гімназії п. Івана Власовського, який упав жертвою попереднього куратора Сікори. Виїмковий педагог і людина твердої волі, — він провадив українську гімназію в найтяжші для неї часи. Малокомпромісовий, прямолінійний, особливо в справах педагогічної етики, мусів п. Власовський попасти в колізію з тим страшним режімом, що панував на Волині всевладно, й натурально — мусів упасти. Тойже К. Бартель негативно схарактеризував п. Власовського зі соймової трибуни а особливо підкреслив умовність „українства" останнього, бо колись п. Власовський написав, мовляв, брошуру в 300-ліття дому Романових. Забув лише п. Бартель, що Р. Дмовський голосував колись у 3-ій Думі разом з „октябристами" за реакційний закон про земства в Польщі, при чому російські кадети витикали полякам їхню зраду польським національним інтересам, — чи зашкодило це Р. Дмовському бути польським міністром і признаним вождом польського націоналізму? Тільки українці моглиб судити п. Власовського, але депозит національний п. Власовського остільки великий, що для такого суду нема місця.

Ми на цьому місці довше зупиняємося на особі п. Ів. Власовського лише тому, що хочемо упередити всякі можливі застереження щодо його особи ріжних офіційних і приватних осіб, які слабко поінформовані або вірніше — дуже однобічно поінформовані про нинішнього управителя нашої бурси, який чи не один зуміє взяти молодь в шори моральної дисципліни й позашкільного виховання. В цьому ми певні й тому за долю бурси цілком спокійні, тим більше, що п. Ів. Власовський обнимає бурсу в порозумінні з українським громадянством.

Vidi.

Радянська Україна.

Проти пошести зїздів.

Харківський „Комуніст" з 4. лютого повідомляє, що харківський уряд порobив заходи для зменшення скількости всяких зїздів, що поширилися особливо останніми часами немов пошесть на цілій Україні. Очевидно, що найбільше відбувається т. зв. „українських зїздів" всяких установ, які забирають маси державного гроша. Уряд рішив, що народні комісаріяти і центральні установи державного значіння можуть скликати лише ті зїзди та конференції, на скликання яких передбаченні кошти в буджетах і кошторисах даних установ. Крім того рішив уряд взагалі скоротити до мінімума т. зв. загальновідомчі, директивні наради, що мають звичайно лише [illegible] цийне значіння. На будуче треба обмежуватися до скликування виключно тих зїздів або нарад, що матимуть насправді діловий характер. Ось сам уряд дійшов остаточно до пересвідчення, що зїздів на Україні за богато, та що з них не довго ніякої користи, але навпаки богато шкоди передовсім матеріяльної, бо всі вони коштують державу богато грошей.

Памятаймо: Рідна Школа — це народня фортеця, це певний захист в добі лихоліття!

З тюремних містерій.

Загадочна смерть політичного вязня в тюрмі.

На засіданні сойму дня 12. лютого внесли посли комуністичні посли внесення в справі загадочної смерти політичного вязня Байхмана в білостоцькій тюрмі. Байхмана арештували в останніх днях січня, в перших днях лютого спровадили його до політичної поліції на переслухання. В часі переслухання його мали побити. В ночі з 2. на 3. лютого найшли його повішеного в келії. В тюрмі кружляє вперто вістка, що Байхмана вбили в часі переслухання, а потім для усунення всяких слідів убивства повісили його в тюремній келії ті, що били. Внескодавці звертають увагу, що тіла самовбийника чомусь нікому не показали, і що того дня, коли переслухували Байхмана, одинокого його товариша з тюремної келії перенесли до іншої. З уваги на те внескодавці домагаються, щоби сойм утворив окрему слідчу комісію для провірення обставин, серед яких помер вязень, та щоби переведено ексгумацію тіла, а також переслухано потрібних свідків. Яка доля жде це внесення, покищо не відомо. До тепер сойм цим внесенням не займався.

Лист з луцької тюрми.

Ми одержали такого листа з луцької вязниці:

З 2. на 3. лютого відбулася забава [illegible] сцевих шпіцлів, поліціянтів та тюремних дозорців. Епільоґ тої забави знайшов свій відгомін в луцькій тюрмі. Коли ранком [illegible] йшов з якоюсь посилкою вязень Редько, котрий услугує ріжним вязничним функціонарям і тому ходить за ріжними посилками — зачіпив його дозорець Майстеркевич, славний уже своїм захованням і биттям вязнів. Коли Редько дав йому якусь відповідь, Майстеркевич втягнув Редька при допомозі другого дозорця Єленевського на застінок дозорців і там обидва змасакрували його до непритомности і в такому стані кинули до вогкої темниці. Крик битого вязня розлягався по цілій тюрмі, а заглушував його хіба рев пяних дозорців. По кількох годинах Редьку випущено з темниці. Кривавий, окервавлений, змасакрований, покритий ранами й гулями від кольб карабінів і револьверів вязень зголосився до лікаря, цей в перший момент зжахнувся на вид змасакрованої людини. Оглянувши його, обіцяв узяти до тюремного шпиталю. Але за намовою темного духа тюремного фельчера Шупиці, заразже [illegible] дав до своєї обіцянки, що у шпиталі не має місця. Згаданий фельчер знаний зі свого брутального відношення до вязнів узагалі, а до політичних зокрема. Дозорці гуляють, бо чують свою безкарність.

Чи знають вищі адміністраційні, прокураторські власти, що за пяні забави тюремних посіпак приходиться платити побоями нещасливим вязням? Мабуть не знають, коли тих, що скаржилися на биття їх на поліції, як приміром політичних вязнів Рубінштайна і Гава, прокуратура потягає до відповідальности за „оскаржування поліції", а всі подібні скарги ... морює нібито для недостачі достаточних доказів. Дня 19. лютого має відбутися перед окружним судом розправа проти „політичного вязня Рубінштайна" ... „биття" поліції в справі ..., що во ... таких фактів зрозуміло, ... гуляти по ... хи можуть безкарно ... лях волинських тюрем...

Бюджет ухвалений.

Промова пос. Козицького. — Марш. Пілсудський у соймі. — Голосування. — Зміна способу здавання медичних іспитів. — Справа зміни виборчої ординації. — Сенатська скарбово-бюджетова комісія.

Варшава, 15. лютого 1927.

Дня 14. лютого після отворення засідання сойму приступлено до третього читання бюджетового прелімінаря. Пос. Бирка заявився проти внесень, які змірють до підвищення видатків без рівночасного вказання покриття тих видатків. Пос. Гломбінський заявив, що експозе прем. Бартеля скріпило опозицію ЗЛН до уряду. ЗЛН. буде голосувати проти бюджету. Пос. Яворовський (ППС) заявив, що клюб його радо приймає до відома запевнення реформи шкільництва і мирові наміри в закордонній політиці, пос. Карав (нім.) відмовляє урядові піддержки і висловлює невдоволення з заяви віцепрем. Бартеля, пос. Маліновський (Визв.) зголосив два внесення на висловлення недовіря мін. хліборобства Незабитовському і мін. справедливости Мейштовичеві. Пос. Козицький (Український Клюб) заявляє, що українці не мають довіря до уряду, не приймають до відома його заяви і голосуватимуть проти бюджету. Промова мін. Бартеля не заповідає зміни положення на краще, а його твердження, що годі переводити вибори до самоврядних установ на рівних принципах з причини ріжних полос краю і що уряд має в тій ділянці спеціяльні застереження та так заповідає зміну виборчої ординації до сойму, разом взявши вказує на нові удари, спрямовані проти українців. Останній промовляв пос. Сохацький (ком.), котрий поставив внесення на висловлення заяви недовіря цілому урядові фашистівської диктатури марш. Пілсудського.

Віцемарш. Дашинський повідомив, що голосування над усіми трьома зголошеними, заявами недовіря (цілому урядові і згаданим міністрам) відбудеться на слідуючім засіданні, а тепер відбудеться голосування над бюджетом у третім читанні.

В голосуванні відкинено всі внесення ППС. (між іншим на скреслення 58 міл. на військо, про збільшення кредитів для безробітних і підвишку платень урядовців). Так бюджет ухвалено в третім читанні. Проти бюджету голосували ЗЛН, ППС, славянські меншости, німці і скрайні угрупування. Жиди не брали участи в голосуванні.

Підчас голосування явився у соймі премієр і мін. військових справ марш. Пілсудський і заняв місце в льожі міністрів. Покинув сойм аж після закінчення голосування.

В дальшій части засідання принято в 3. читанні закон у справі змін способу здавання останнього іспиту студентів лікарського виділу, які кінчать студії в 1927 згл. 1928 р. Згідно з новим законом студенти ті могтимуть до кінця 1928 року одержати докторат на основі давніх приписів.

На цьому засідання замкнено, а віцемарш. Дашинський повідомив, що денний порядок слідуючого засідання подасть послам листовно.

•

Дня 15. лютого на засіданні соймової конституційної комісії радили над посольськими внесеннями в справі зміни соймової ординації. Посол Чапінський (ППС.) запротестував проти нечайного скликання комісії, бо заскочені посли не могли приготовитися відповідно. Предложив відложити засідання. Пос. Полякевич Стр. Хл.) і Багінський (Пяст) прилучилися до внесення пос. Чапінського.

Пос. Шрайбер (жид) заявив, що справи виб. ординації не можна поважно і рівно трактувати з причини політичного положення. Всі зміни виб. ординації вийдуть на некорисить нац. меншостей, тому загрожені клюби будуть старатися не допустити до зміни виб. ординації. Подібне становище заняв пос. Хруцький (Український Клюб). Він закидав правиці, що свідомо або несвідомо попихає нац. меншости до гострої і завзятої боротьби.

У вислідї ухвалено відложити засідання, а найближче відбути в четвер на другий тиждень, а то тому, щоби вести дальшу дискусію над змінами виборчої ординації.

Дня 15 лютого на засіданні сенатської скарбово-бюджетової комісії виголосив реферат сен. Адельман (ХД. Він зясував стан фінансів Польщі і ствердив, що згідно з Кемереровим ореченням польська митова тарифа є найгірша в цілій Европі. В дискусії сен. Шерешевський (жид. обговорював справу закорд. позички, радив урядові затягнути богато малих позичок, бо одну велику тяжко дістати; сенат. Ротенштрайх вказував на матеріяльне нищення населення польською екзекуційною системою. Бесідник заатакував гостро II. виділ львівської скарбової палати, що є спричинником тих строгих податкових екзекуцій і домагався від мін. скарбу, щоби зробив кінець провізорії львівської скарбової палати. Недостача відповідального предсідника в тій палаті спричинить там анархію.

Після покінчення дискусії мін. скарбу Чехович заявив, що дотеперішні позички, затягнені попередніми урядами під заставу держ. монополів і маєтків, не були корисні для Польщі. Тепер уряд вислав до Америки делегатів у справі позички.

Два самовбивства у Львові.

Львів, 16. лютого 1927.

Дня 14. лютого при вул. Павлінів 12а. поповнила самовбивство, заживши ціянкалі, 21-літня медичка Янина Сікорівна. Причина: нещаслива любов. — В ночі з суботи на неділю при вул. Глинянській 9. поповнила самогубство 56-літня вдова по шкільнім візитаторі Марія Еліяшова. Чоловік її помер тому два місяці, тому Еліяшова з жалю за ним розкрутила газовий провід і так згинула.

СТЕФАНІЯ З РОЗДОЛЬСЬКИХ

ЦЕЛЕВИЧЕВА

жінка голов. секретаря УНДО

упокоїлася в Бозі по тяжкій і довгій недузі, заосмотрена св. Тайнами, дня 14. лютого ц. р. в 29. році життя. Панахиду відправив о. мітрат Базюк в оточенні оо. прелата Куницького і каноніків Ковальського і Туркевича дня 14. лютого ц. р. в год. 6. веч. Перенесення тлінних останків до родинної гробниці і похорони відбулися дня 16. лютого ц. р. в Плетеничах, перемишлянського повіту.

Вічна Їй память!

НОВИНКИ.

— **Конфіската „Нації“.** Варшавська поліція ввійшла до редакції органу національних меншостей „Нація“, якого перше число мало появитись цими днями, і сконфіскувала на місці весь наклад журналу, заки його встигли предложити до цензури. Клюби національних меншостей поставлять у цій справі наглий внесок на засіданні сойму. У Польщі вже й превенційна цензура не вистачає!

— **В „Народнім Домі“ у Львові** урядує дальше преспокійно комісар Черкавський, що, як зачувати, виміг на своїх покровителях, аби після його уступлення ввійшли до нового байрату тільки його люди. Ходять слухи, що новим комісарем „Народнього Дому“ має стати теперішній директор філії академічної гімназії проф. Верб[иц]ький.

— **Чемність не зашкодила би...** На останньому балю „Т-ва письменників і журналістів“ і кооперативи „Український Театр“ усіх вражало одно дуже дивне явище: присутній комісар поліції прохожувався по салях у шапці, ні разу її не знявши. Дуже сумніваємось, чи панове комісарі, присутні на польських балях, ходять також так, немов би були на вулиці.

Сумніваємось теж, чи урядовий розпорядок забороняє комісарям у службі, в театрах або на товариських забавах, виконати рух мінімальної чемности і стягнути шапку, — від чого, зрештою, ніяка голова не втратила ще на своїй урядовій повазі. Директор Райнлендер міг би видати для панів комісарів, делегованих на балі, 12 заповідей доброго тону.

— **Філія „Достави“.** Львівська церковна кооператива „Достава“ отвирає в половині марта свою філію в Тернополі, при вул. Перля, ч. 16, перший поверх, в домі артиста-різьбаря п. Качмарчука. Таким чином духовенство, що живе на східній смузі краю від Збаража по Чортків і Заліщики, має лекше змогу купувати добірні та стилеві церковні утвари, які новоотворена філія матиме у великій скількости.

— **Львівська темна хроніка.** На львівських вулицях бандити, як звичайно, відбирають прохожим гроші: їх жертвою впала вечером торбинка одної пані на вул. Борковських. — На вул. Манастирській найдено тіло вбитої дитини. — Добре джерело для заспокоєння апетиту найшли собі злодії у складі вудженини на вул. Пястів 6, звідки так довго тягнули мясо, аж їх самих не потягнули у холодну. — У Станиславові арештували Марію Войтинько, підозрілу, що вивезла кудись свою вихованицю 14-літню доньку львівського купця Проміса.

— **Подружі трагедії.** Цікаву скаргу внесла одна міщанка на одного урядовця з Козови, що давно звів її, а не оженився. Вона сама вийшла замуж за іншого, а обвинувачений ще нежонатий. Але він винен, бо її муж старий, а за іншого на могла вийти наслідком роману із своїм любком. Обвинуваченого звільнили. Цікаве є звільнення від кари селянина Замойського із Зимної Води, який перед роком застрілив свою жінку. Розправа дала докази, що вбита злочинно поводилась із мужем у змові із своїм любком. Дивну трагедію пережив 2?-літній станиславівський молодець Яцковський, який процесувався із своєю свекрухою за віно своєї жінки. Програвши процес, мав заплатити 1500 зол. судових коштів. Гроші грали таку велику ролю в його житті, що він волів застрілитись.

— **Вибуховий матеріял** любить львівська „Газета Поранна“ поміщуючи постійно нечувані страшні пригоди. Останнім таким матеріялом є найдення нею складу петард на смітниках біля промислової школи. Ясно, що ці „бомби“ вона звязує з „революційно-терористично-шпигунськими“ українськими організаціями. На піддержання цієї знахідки вона покликується на свої ревеляції щодо вибухових матеріялів найдених нею минулого року біля Личаківського цвинтаря при нагоді справи студ. Філясевича. Біда, що тоді ці матеріяли були осміяні всією пресою та знавцями.

— **Світова всячина.** У Берліні є 1,834.000 безробітних. За половину січня зросло їх на 100.000 більше — Редактора французької монархістичної газети „Аксіон Франсез“, відомого письменника Шарля Морраса засудили на рік вязниці та 1000 фр. кари за статтю з погрозами бувш. міністр. внутр. справ Шрамеку. — На засіданні варшавського сойму пос. Косцялковський подав цікаві дані про ціну утримання одного жовніра річно в ріжних державах у Польщі 1117 шв. фр., у Франції 2210, Чехословаччині 2467, СРСР. 2938, Англії 7029, Німеччині 7486 шв. фр. — На зїзді геольогів в Америці заявив один учений, що Японія щезне в морі за 10.000 літ! — Парлямент американської держави Еркензов приняв закон, який забороняє викладати в школі теорію Дарвіна. — 130.000 випадків „еспанки“ записано дотепер у Болгарії. Померших 4855. — Є проєкт, що між Англією і Німеччиною скасують пашпортові візи. — При радянській статистиці записали селянина Чачковського, який має 145 літ і пригадує собі ще похід Наполеона. — У Ленінграді зрост є манія самовбивств між молодю наслідком нужди і родинних непорозумінь. — В р. 1926 померло в Нью-Иорку від затроєння спіртними суроґатами 740 осіб. — Альбанський президент Ахмед-Зогу жениться з багатою американкою. — Карієра боксера Джека Демпсея скінчена; він перейшов операцію після зараження крови в руці. — Мистець теннісового спорту француженка Сузанна Леглен, що недавно виїхала до Америки, щоби занятись теннісом професійно, найшла вже кращу професію: виходить замуж за каліфорнійського міліонера Болдуіна, вдівця з двома дітьми.

— **З кіна.** У кіні „Лев“ нова фільма з Гаррі Пілем „Цирк Беллі“, в якому головні ролі грають звірята. 15 дій. У кіні „Палас“ франц. фільма з життя Наполеона „Малий капраль“; у головній ролі один з нащадків Наполеона.

— **Навоження під весняні засіви.** Кождий рільник повинен добре знати, що збіже має в собі богато фосфорового квасу і тільки тоді може цілком розвинутися, коли ріллі не бракне цего покармового складника. Також і на це треба звертати увагу, що і обірник не має достаточної кількости фосфорового квасу. Знамените ділання томасини, як доповнення обірника, стверджено доказами; томасина має в собі негайно ділаючий фосфоровий квас, крім цего около 50 проц. вапна, яке протиділає заквашенню землі. Крім колосових ростин, бараболя і бураки є дуже вдячні за навоження томасиною, тоді одержуємо обильніші збори, не тільки кількістю, але теж і якістю. Звичайно сіється на один гектар около 300—400 кг. томасини.

З нашого карнавалу.

Баль преси та театру.

Дня 12-го ц. м. Львів оглядав перший український баль преси. Не є це ніяка історична дата, але в карнаваловім сезоні замітна позиція. „Т-во письменників і журналістів“ скористало з кількалітньої традиції, введеної кооперативою „Український Театр“, яка щороку дає маскараду до спілки з гуртом письменників і журналістів, — цим разом уже зорганізованим у товариство. Досвід згаданої кооперативи та її перші вдатні балі причинились до повного успіху і цьогорічної маскаради.

Ніодин рік не минає без деяких змін, навіть у таких традиційних формах, як балі. Де краще, як не на таких прилюдних формах товариського життя можна запримітити повільний, але рішучий натиск обставин? На балю наших адвокатів і медиків переважали фраки та смокінґи; маскарада завсіди є демократичнішою. Зате жіноцтво виступає величніше. На останній маскараді звертала увагу неприсутність цілої низки відомих у нас заможніших дам, які минулими роками дивували всіх своїми богатими костюмами. Економічна криза пояснюється тут тільки посередньо: тим, що наші пані, які хотять держатись на поверхні останньої моди та „шику“, воліють лишатись дома, закусивши губи, ніж показатись у звичайній, приличній, вечірній суккні, яка не є „сензаційною“ новиною. Тому на маскараді переважало молодше покоління, яке здебільша приготовляло собі „маски“ без допомоги дорогої кравчині. Ще одна характеристична риса: між двома сотнями цікавих, естетичних, чепурних масок вражала недостача веселих костюмів. Гумор і дотеп стають у нас щораз рідшими, навіть там, де вони є першою умовиною на маскараді. Можливо, що за цей надто поважний настрій (який після 2 годин прилюдної забави являється нудьгою) відповідальність паде в частині і на комітетових, з яких більшість не вважала своїм обовязком бути господарями на такій забаві і дбати за розривку своїх гостей, а обмежилась до ролі пасивних гостей.

Ситуацію рятували численні премії масок, численніші, ніж минулих літ. Жюрі мало з чого вибирати! Не диво, що після дефіляди, в якій пересунулось перед його очима з 200 костюмів, воно голосувало більше години, силкуючись удержати рівновагу на терезках справедливости. Не за одною маскою падали на ці терезки важкі арґументи. Остаточно признано 11 нагород у такій черзі: 1. „Танцюючий буфет“ (п-на Марія Дудриківна), 2. „Червона калина“ (пані Льочка Дрималикова), 3. „Гіяцинт-пень-півдівчина“ (пані Марта Рудницька), 4. „Береза“ (п-на Нуница Пеленська), 5. „Мітла“ (пані Олена Шепарович), 6. „Пава“ (пані Іванна Бекесевичева), 7. „Шишка“ (п-на Татяна Копистянська), 8. „Волічка“ (пані Стеф. Весоловська), 9. „Шкільна таблиця“ (п-на Ольга Дудриківна), 10. „Веселка“ (п-на Ольга Цегельська, 11. „Палітра“ (пані Біласова).

Таким робом мужеський рід покривджено. Жюрі стало на становищі, що хоча деякі мужеські костюми були дуже гарні, не було між ними ніодного справді оригінального, а гарні були здебільша випозичені, отже заслуга за них по справедливости не паде на тих, що їх одягли. Жюрі, видаючи осуд, признавало, що має на совісти кілька жіночих масок, які з рівним правом могли бути нагороджені, якби при такім голосуванні не мусів завсіди рішати якийсь один голос більшости, що мусів вибирати між трьома-чотирма кандидатками. До таких масок належали: „Пудерниця“ (п-ні Бірецька), „Соняшник“ (п-на Д. Михайлюківна), „Риба в сіти“ (п-ні Т. Голната), „Ма-джонг“ (п-ні Максимчукова), „Книжка“ і „Термометр“, прізвищ власниць, яких на жаль, не знаємо. А скільки було ще дальших кандидаток, з яких неодно прізвище лишилось закритим для нас навіть після скинення маски! На зразок перечисляємо безладно: „Музика“, „Водна болотянка“, „Балетниця“, „Болгарка“, Астрольоґ“, „Паяц“, „Червоний абажур“, „Модерний амор“, „Чортиця“, „Маріетта“, „Хлопчик з метеликом“, „Вітрак“, „Доляровий млин“, „Арлекін“, „Гніздо ластівки“, „Рожа“, „Чортик“, „Титанія“, „Місячна соната“, „Арабка“, „Дитя у сповитку“, „Суниця“, „Циганка“, „Шахівниця“, „Козачка“, „Паук“, „Бояриня“, „Ніч“, „Кольомбіна“, „Троянда“, „Мотиль“, „Еспанка“, „Персанка“, „Вітровий млин“, „Дальматинка“, „Гвоздик“, „Тульпан“, „Гуцулка“, „Цитрина“, „Асирійка“ „Момент — гріх“, „Капустяник“, „Муха“, „Сак“, кілька пажів, двох джокеїв, кілька Пєротів і т. д.

Оригінальною новинкою вечора були „Маскарадні Вісти“, веселий часопис, який складався в одній із балевих саль практикантами друкарні „Діла“ під проводом відповід. ред. „Світа“ п. С. Микитки і негайно поширював між гістьми актуальні новини. За ніч вийшло три числа. Справжнє признання належиться нашим молодим друкарям, які безінтересовно, підчас найкращої забави на салі, мазали собі руки друкарською мазею і сліпали над скриптами, писаними оливцем на коліні.

До морального та матеріяльного успіху вечора причинились усі, що своїми дарами та безкорисною працею принесли не одну цінну лепту на цілі обох товариств. У першій мірі це наші артисти, які пожертвували своїми творами на премії, починаючи від найбільше щедрого з них, різьбаря Коверка, якого „жіноче погруддя“ було окрасою нагород і на якому справедливо зупинилась у своїм виборі перша нагороджена маска. Далі артисти: Холодний, Ковжун, Лісовський, п-ні С. Вальницька, робітні килимів пп. Хамули та Могильницького, які крім цього дали й кількадесять прегарних килимів на прикрасу головної салі і бічних, прибраних артистично декоратором Василем Довбнюю, — далі книгарні „Наук. Тов. ім. Шевченка“ і Громницького, редакція „Нової Хати“, фірма Зубик. Чималу жертву принесли теж ті наші пані, які причинились до збогачення буфету та ті, що стояли за ним аж до білого дня. Акційне тов-о львівських броварів і фірми Бачевського, Мусковича, Зволінського, Флісерової не пожаліли на баль своїх виробів і буфет подобав на виставку найбогатшої фірми. Завдяки енерґії та зручности п. Б. Весоловського, який узяв на себе провід над виділом для голодних і спрагнених, панував там зразковий лад і вигоди.

Представник влади, що мав обовязок дбати за „прилюдну забезпеку“ на балях, не мав що там робити. У приступі ширости висловив здивування, що не бачив ще такої спокійної балевої забави без звичайних, сумних її атрибутів, якими, на жаль, так часто кінчиться у нас неодна забава: непорозумінь, суперечок і криків. А це в нас весельість і товариська рідкий здобуток, рідший як добра забава або дохід. *(м. р.)*

Допомога політичним вязням.

Комунікат.

Через Інтернаціональний Комітет для політичних вязнів (*International Comitee for Political Prisoners*) у Північно-Американських Злучених Державах прислав п. *Roger N. Baldwin* Дирекції У. М. С. А. в Польщі (Американський Запомоговий Комітет) 250 (двіста пятдесять) ам. долярів для українських політичних вязнів у Польщі. Генеральний директор У. М. С. А. у Варшаві п. *Paul Super* дня 8. лютого ц. р. вручив цю квоту послові Павлові Васильчукові для роздачі жертви по призначенню. Складений комітет з послів: П. Васильчука, С. Підгірського, д-ра В. Дмитріюка, С. Назарука і сен. Ів. Пастернака вирішив поділити всю одержану квоту поміж найбідніших політичних вязнів з українських процесів без ріжниці їх ідеольоґічних переконань, а також між їх родини, оскільки вони лишилися по увязненню мужа, батька, сина, брата без ніяких засобів до життя, без праці й заробітку, а крім того у випадках тяжкої хороби на ліки для вязнів. Подаючи це до відома загалу, комітет просить негайно подати йому конечні для приділу запомог відомости про українських політичних вязнів і матеріяльний стан їх родин. Подати треба: імя і прізвище, вік, місце постійного замешкання, заняття, стан родинний (жонатий, чи ні), скільки осіб має на удержанні (жінка, діти, батьки, брати, сестри), стан маєтковий, чи має родина працю, з якої статті вязень відповідає, в якій тюрмі сидить (точна адреса), стан здоровля вязня, на скільки засуджений, евентуально відколи сидить у тюрмі. Родини вязнів мають зложити посвідки про свій матеріяльний стан від українських громадських інституцій. Поміч уділяється тільки політичним вязням, або їх найближчим родинам. Всю кореспонденцію проситься надсилати на адресу: Варшава, Сойм, вул. Вейска 4—6, посол Павло Васильчук. — **Комітет.**

✝ Посмертні згадки.

Доміцеля з Туркевичів Сіменовичева, вдова по пароху в Монастириськах, мати др. Володимира лікаря в Чікаґо і Ольги Олени Галичанки-Кисілевської, редакторки „Жіночої Долі", померла в Острівці в домі своєї внуки Ольги Карпинської, доживши глибокої старости 97 літ, зберігаючи до останніх днів життя інтерес до національного руху, читаючи пильно часописи. В. І. П.

ОПОВІСТКИ.

Подяка. Виділ „Союза Українок" почувається до обовязку зложити подяку хорові „Сурма" за відспівання панахиди по бл. п. Ользі Басараб.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ.

ПАНЮ, котра на другім концерті Колессівної заміняла свої старі снігівці на мої нові, прошу віднести їх до Нар. Дому і віддати Григорієви.

ПРИЙМУ лекцію з матем., лат. і нім. „Фільософ".

ПАН Іван Масляник зволить зголоситися в спільнім інтересі на подану адресу: Ковальський Яків, Станиславів, вул. Матейка 3 а. 1525а 1—3

В ВОЄВІДСЬКІМ місті дроґуерійна фірма і склад матеріялів пошукує негайно управителя на дуже корисних услівях. — Зголошуватися: Ковальський Яків, Станиславів, вул. Матейка 3 а. 1526 б 1—3

ІДЕАЛЬНА ПАСТА до зубів **КРЕМ ПЕРЛОВКИ** Ігнатович Львів. 956 66-?

ВЖЕ вийшов „Шематизм Львівської Аепархії на рік 1927". Ціна 12 зол. (з пересилкою 12·70 зол.). Також „Адресник всіх наших священиків в Америці", ціна 70 сот. — Можна набути в свящ. Кооперативі „Власна допомога" у Львові, вул. Коряктів 1/І. — Чекове конто Р. К. О. Варшава ч. 153.299. 1471 2—2

БУДІВЛЯНІ парцелі при ул. Потоцкого продає на рати Інж. Павло Дурбак, Львів, Чарнецького 26. 1502 3—3

4 ЗОЛ. коштує цукорничка з лопаткою з хінського срібла у Манделя, Коперника ч. 14. 1365 11—?

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

Подяка.

Неумолима смерть забрала нам дня 27. січня 1927 найдорожчого і найліпшого Батька і Дідуня бл. п. **о. Володимира Рожейовського,** поч. совітника М. К., ювілята і пароха Новосілок ліських.

Похорони Його відбулися дня 30. і 31. січня ц. р. в Новосілках, де зложено тлінні останки до гробниці тамошньої каплиці.

В обох цих сумних днях дізнали ми богато висловів співчуття. Численна участь Високопреподоб. Отців, Церковних Братств і Вірних причинилася до звеличення похоронних обрядів як знак пошани для бл. п. нашого Батька а нам як доказ потіхи у великім горю.

Не маючи змоги кождому з окрема подякувати за останню прислугу, віддану бл. п. Нашому Батькові цею дорогою складаємо з глибини серця щиру подяку: Впр. О. Деканові С. Зельському з Милятина за провід в похоронних обрядах а Впр. О. О. лат. обр. о. суперйорові Собаві з Милятина нового, о. канонікові Зарембі з Задвіря, відтак ВПр. О. О. дек. Жигалеві, дек. Курчабі, дек. Ріпецькому і Впр. О. О. Монцібовичеві, Андруцишинові, Гаврилюкові, Демкові, Підгорецькому, Постригачеві, Лабайові, Познаховському, Рокецькому, Ковальському і Лишакові за ласкаву участь в похоронах. З окрема дякуємо Впр. О. Підгорецькому за прощальні слова при винесенні домовини на приходстві, Впр. О. О. деканам Зельському, Курчабі і Ріпецькому та Впр. О. Рокецькому в церкві а Впр. О. О. Постригачеві і Познаховському та громадянинові Вп. Йосифові Павлишинові над гробницею.

Щиру подяку передаємо за участь у відданні послідньої прислуги бл. п. Нашому Батькові: ВП. П. Мачуґовій, властительці дібр Милятина, Третерові, властителеві дібр Ліска, Д-р Наглякам з Винник, Рокецькій, жені священика з Кудерявець, дир. Попельові зі Львова, Зборові учительському і шкільній дітворі під проводом Вп. П. П. дир. Майків, всій місцевій і доокола]чній Інтелігенції, Братствам і дякам всіх трьох церков, Новосілецькій Кооперативі як також всім Парохіянам бл. п. О. Володимира і Громадянам та Товариствам Новосілок, Кудерявець, Ліска, Білої, Дунева, Підгори і дооколичним громадам, котрі своєю численною участю піднесли повагу цего сумного обряду.

Дякуємо Громаді Новосілок і її представникам як власникам гробниці за уділення місця для домовини Нашого бл. п. Батька і Дідуня.

Відтак не в силі ми є затаїти щирі слова подяки для Вп. п. директора А. Майки з Новосілок, котрий в часі недуги нашого бл. п. Батька а передовсім в часі похоронів не щадив своєї помочі як радами так і ділами.

Передаємо ще слова сердечної подяки Всім Вп. Панам Членам величавого хору під діріґ. Вп. П. Купчинського, котрі не щадили труду прибути зі Львова на цей сумний обряд, щоб звеличити його своїм артистичним співом.

Хай цею дорогою приймуть ще раз подяку Всі, що своєю участю звеличили похорони нашого найдорожчого бл. п. Батька і Дідуня та виявили нам співчуття.

У Львові, в лютім 1927. 1522

Сини: *Теодозій* і *Модест* з ріднею.

Присилайте передплату!

Звичайні Загальні Збори

філії Т-ва „Просвіта" ім. Т. Шевченка у Львові відбудуться в середу дня 23. лютого 1927 р. о год. 6. вечером в салі т-ва „Бесіда" при вул. Рутовського 22/І. зі слідуючим денним порядком: 1. Відкриття Зборів. 2. Відчитання протоколів останніх звичайних і надзвичайних Загальних Зборів. 3. Звіт уступаючого Виділу. 4. Звіт контрольної Комісії і уділення абсолюторії Виділови. 5. Вибір нового Виділу. 6. Внески і запити. До участи в Зборах з рішаючим голосом управнені члени Матірнього Т-ва „Просвіта" і делегати читалень в округа філії т. є міста Львова і передмість. 1531 1—1 ВИДІЛ.

Заява.

В виду цего, що „Новий Час" досі не помістив моєї відповіди на допись п. Яворського в ч. 102 тогож часопису повну негідних наклепів — спрямовую мою відповідь до Виділу товариства „Родина" в Підгайцях.

Д-р А. Переґінець.

Дня 17-го лютого 1927 р. відбудуться від години 4 по полудни

Загальні Збори

Т-ва „Українських Жінок" в Станиславові, при вул. Голуховського 20/І. Порядок нарад такий: 1) Прочитання протоколу з попередніх Загальних Зборів; 2) Звіт з діяльности уступаючого Виділу; 3) Зміна статуту; 4) Уділення абсолюторії й вибір нового Виділу; 5) Внесення й запити.

1525 1—1 *Виділ.*

Загальні Збори

членів Повітового Товариства Кредитового, Кооперативи з обмеженою порукою в **Тернополі,** відбудуться в четвер, дня 3 марта ц. р. о год. 12 перед пол. в салі Міщанського Братства в Тернополі з таким порядком нарад: 1) Відчитання протоколу з попередніх Зборів. 2) Затвердження Управи в повнім складі на предложення Надзірної Ради. 3) Вибір одного члена Надзірної Ради. До участи в Загальних Зборах є управнені лишень члени Кооперативи. Правні особи беруть участь через повновласника, осмотреного повновластю. — Тернопіль, дня 8. лютого 1927. — За Надзірну Раду: *Іван Боднар,* голова. *Д-р Іван Якимчук,* секретар. 1527 1-1

За редакцію відповідає Василь Мудрий. Видає Видавнича Спілка „Діло". — З друкарні Видавничої Спілки „Діло", Львів, Ринок ч. 10.